

РОЗДІЛ I

Уже втретє за ніч Мироносиця прокинулася з криками від нічного кошмару, і матері урвався терпець.

— Здається, я казала більше не дивитися цей сон! — прошипіла вона дочці, намагаючись говорити тихіше, щоб не побудити решту будинку. — Або, якщо вже дивишся, то не смій плакати!

— Я своїми снами не керую! — прошепотіла Мироносиця, налякана різкістю матері.

Жінка взяла дочку за руки. У тьмяному світлі світанку Мироносиця побачила серйозне, похмуре мамине обличчя.

— Ти не любиш ані цей дім, ані життя з мамою.

— Люблю! Люблю! — вигукнула Мироносиця, відчувуючи, щовтрачас ґрунт під ногами.

— Якщо любиш, маєш навчитися контролювати це, бо якщо будеш кричати щоночі, то станеться страшенне лихо. Нас можуть випхати звідси!

За стіною спали дядько та тітка дівчинки, власники крамниці пирогів на першому поверсі. Тітка була жінкою прямою та щирою, натомість дядько постійно сердився на щось, догодити йому було неможливо. З шестирічного віку Мироносиця доглядала за чотирма малими кузинами, вона їх годувала, мила, латала їхні панчохи, а також заспокоювала дітей та знімала їх з дерев сусідів. До того ж дівчинка час від часу допомагала на кухні та виконувала різні доручення. Але попри це, їм із матір'ю належало спати на тонкому сіннику в холодній маленькій

кімнаті, розташованій якнайдалі від решти мешканців. Їхній притулок у домі завжди був як позичений, і будь-якої миті, без попередження, його могли відібрати.

— Ба гірше, хтось може сказати священнику, — продовжила матір. — Або... Інші дізнаються.

Мироносиця й гадки не мала, хто ці «інші», але вони завжди були загрозою. Десять років життя із мамою навчили дівчинку, що нікому не можна довіряти.

— Я намагаюся! — вигукнула Мироносиця. Щовечора вона палко молилася, а потім лежала в темряві, намагаючись не засинати. Але нічні жахіття все одно з'являлися до неї, були сповнені місячним світлом, шепотіннями та якимись примарними речами. — Що мені робити? Хотіла б я, щоб це припинилося!

Матір довго мовчала, а потім стиснула руку доньки.

— Дозволь-но я дещо розповім тобі, — промовила вона, як завжди робила це перед серйозною розмовою. — Жила собі маленька дівчинка, але одного разу заблукала вона в лісі, повному вовків. Дівчинка бігла і бігла. Ноги її були вже стерті до крові, але вона знала, що вовки чують її запах і йдуть назирці. Зрештою, їй довелося обирати: або бігти й переховуватися нескінченно, або спинитися, загострити палицю та захищати себе. Мироносице, як мислиш, яке рішення було правильним?

Дівчинка знала, що це не просто казка від матері, і що від її відповіді багато чого залежить.

— Чи можна захиститися від вовка палицею? — із сумнівом спитала Мироносиця.

— Так у тебе є хоча б шанс, — на обличчі матері з'явилася легка сумна посмішка. — Шанс маленький, до того ж зупиняється дуже ризиковано.

Мироносиця замислилась.

— Вовки швидші за людей, — врешті мовила дівчинка. — Скільки від них не тікай, вони все одно наздоженуть і з'їдять тебе. Правильне рішення: гострити палицю.

Матір повільно кивнула. Більше вона не сказала нічого, лишивши оповідь незакінченою.

У дівчинки серце похололо. Інколи матір так робила: говорила з нею хитрими загадками, і відповіді дитини мали свої наслідки.

РОЗДІЛ 2

Одного разу, погідного, сонячного травневого дня Мироносиця з матір'ю пішли в місто, щоб продати сплетене мереживо. Весна видалася м'якою, але Лондон був наелектризований, як дощова хмара. Мироносиця почувалася тут неспокоїно. У міру того як дівчинка змінювалась і ставала злішою, змінювались й Поплар і Лондон. З балачок хлопців-підмайстерків вона дізналася, що те ж саме відбувалося по всій країні. На молитовних зборах червононоса Ненні Сьюзен постійно теревенила про свої видіння кінця світу: багряні від крові моря, вбрана у біблійне сонце жінка на головній вулиці Поплара. Але зараз усюди таких розмов було повно. Два літа тому ходили чутки, що під час сильної бурі величезні хмари набули форми двох великих армій. Зараз же було відчуття, ніби такі дві армії насправді збираються по всій країні. Містяни Поплара завжди гаряче молилися, але тепер їхні молитви стали ще палкішими, неначе місто справді опинилося в облозі. Увесь люд відчував, що їхній країні загрожує небезпека.

Мироносиця не відстежувала всіх подробиць того, що діялося, але суть розуміла. А суть полягала в тому, що існувала диявольська змова католиків, які мали на меті спокусити короля Карла¹ та налаштувати його проти власного народу. Добрі люди в Парламенті намагались хоч якось достукатися до нього,

¹ Карл I (англ. Charles I, 1600 — 1649) — король Англії та Ірландії з династії Стюартів. Під час правління мав багаторічний конфлікт з Парламентом, який призвів до Англійської громадянської війни 1642–1651 рр. Його усунули від влади та стратили.

але він уже не слухав. Ніхто не наважувався відкрито звинуватити короля, бо це була зрада, а зрадникам відрізали вуха або таврували обличчя розпеченим залізом. Натомість усі сходилися на тому, що у всьому винні злі радники короля: архієпископ Лод², Том Чорний Тиран (також відомий як герцог Стаффорд)³ і, звісно, нечестива королева Марія, що затьмарювала розум короля своїми французькими хитрощами. Якщо їх не зупинити, вони переконують короля стати кривавим деспотом. Він прийме хибну релігію та наśle свої війська, щоб убити всіх вірних, богобоязливих протестантів країни. Сам же диявол перебував за кордоном. Він нашіптував на вуха, затуманював розум і підступно та майстерно керував учинками людей. Ще трохи, і народ почав би знаходити відбитки його копит на дорозі.

Страх і обурення в Попларі були вже настільки сильними, що несамолюбне хвилювання охопило навіть Мироносицю, як би вона не намагалася його приховати. Якщо все перетвориться на попіл, звійний вітром, якщо прийде час випробувань і настане кінець світу, благочестиві миряни Поплара будуть готові. Вони — християнські воїни, готові протистояти ворогам, захищати віру й атакувати.

І зараз, коли Мироносиця йшла вулицями Лондона, то відчувала те ж саме хвилювання, ту ж саму загрозу.

— Тут чимось пахне, — мовила вона. Матір для неї була другим «я», тож для дівчинки було цілком нормально висловлювати її усе, що спадало на думку.

— Це дим, — різко відповіла мати.

— Ні, не дим, — сказала Мироносиця. Це справді був не дим, і вона знала, що матір теж це знає. Це було щось схоже на поколювання, ніби передчуття грози. — Пахне, як залізо. Ми можемо повернутися додому?

— Так, — сухо відповіла матір, — ми можемо піти додому та їсти каміння, якщо ти не хочеш, щоб ми заробляли на хліб.

² Вільям Лод (англ. William Laud, 1573 — 1645) — англійський державний діяч, архієпископ Кентерберійський, послідовний прибічник короля Карла I, виступав проти реформ у церкві, жорстко караючи незгодних. Був страчений Парламентом за звинуваченням у зраді.

³ Томас Вентворт, 1-й граф Стаффордський (англ. Thomas Wentworth, 1st Earl of Strafford, 1593 — 1641) — англійський державний діяч, прибічник короля Карла I в його конфлікті з Парламентом під час Англійської революції. Був страчений за звинуваченням у державній зраді.

— Біжи додому! — крикнув хлопчина почервонілій дівчинці, а тоді з високо піднятим молотом кинувся до бою. Мироносиця так ніколи й не дізналася, хто це був, що з ним сталося. І матір вона більше живою не бачила.

Її тіло знайшли після бійни та арештів, коли бунтівники були змушені відступити. Ніхто точно не міг сказати, хто і як проламав її голову, що й стало причиною загибелі. Припускали, що то була чиясь люта кочерга, або, можливо, випадковий удар у голову шипованим чоботом, чи шалена куля, що пробила її череп і полетіла далі. Мироносиця цього не знала, але їй було байдуже. Мама загинула в колотнечі, куди саме вона притягла її. Смерть матері була на її совісті.

Ті самі парафіяни, які раніше купували в матері вподобане мереживо та вишивки її роботи, тепер, після її загибелі, вирішили, що на їхньому дорожочинному цвинтарі немає місця жінці, що народила поза шлюбом. Той священник, який під час випадкової зустрічі був утіленням доброзичливості, тепер, за кафедрою, заявив, що душа Маргарет Лайтфут ніколи не отримає вічного Спасіння. Матір Мироносиці поховали на непосвяченій землі на околиці Поплара, біля болота. Це була місцина таємнича, як і сама Маргарет Лайтфут. Усе довкола тут заповнив непокірний дерен, у який заглядали хіба що вітер і пташки.

РОЗДІЛ 3

«**Т**и мене dokonаси».

Мироносиця не забула слова матері. Вони й на мить не полишали її ні вдень, ні вночі. Вона уявляла, як матір промовляє їх, але тепер уже твердим і холодним голосом.

«Я вбила її, — подумала Мироносиця. — Я втекла, а вона пішла за мною та наразилася на небезпеку. Я залишила, і в останню мить життя вона зненавиділа мене за це».

Мироносиця сподівалася, що відтепер спатиме зі своїми маленькими кузинами в одному ліжку, але її залишили на тому ж сіннику, де дотепер вони спали з матою. Можливо, усі відчували, що вона вбивця. А можливо, тітка й дідько тепер не знали, як учинити з нею, бо зі смертю матері не стало й грошей за продаж її мережива, на які дівчинку тут утримували. Вона залишилася сама. Та примарна стіна, що відділяла їх з матою, тепер захищала лише Мироносицю.

Усі домашні молилися, як завжди, додалися лише молитви за її покійну матір. Натомість Мироносиця з'ясувала, що більше не могла молитися так, як її вчили: правильно, відкриваючи Господу душу. Вона намагалася, проте не могла знайти жодних слів — у душі залишилася лиш порожнеча, дика та біла, немов жовтневе небо. Мироносиця навіть припустила, що її душа зовсім зникла.

Другої ночі, лежачи на самоті у своїй кімнатці, вона спробувала силоміць пробудити свої почуття. Дівчинка змусила себе молити Господа про прощення, молити Його за спасіння душ: маминої та її. Мироносиця затремтіла, але не від холоду. Вона боялася,